



KOBIETA DAREM I TAJEMNICĄ

Katecheza dla uczniów szkoły ponadgimnazjalnej opracowana na 2 godziny lekcyjne

Cele katechezy:

- uczeń wie, jaki wpływ na rozwój Europy i Kościoła miały poznane na katechezie postaci kobiet
- uczeń rozumie zależność między kontekstem historycznym, filozoficznym i literackim epoki a działalnością poznanych kobiet
- uczeń umie uzasadnić uniwersalizm działalności prezentowanych postaci
- uczeń wyjaśnia, jak należy rozumieć sformułowanie, że kobieta jest „darem i tajemnicą”.

Metody: wykład, praca z tekstem źródłowym, praca w zespołach uczniowskich, działania plastyczne, prezentacja wykonanych prac.

Środki dydaktyczne: teksty źródłowe, „Dzienniczek” św. siostry Faustyny, fotografie, wycinki z gazet, arkusze papieru, flamastry, klej, nożyczki.

PRZEBIEG KATECHEZY

1 godzina lekcyjna

Wprowadzenie:

Współczesny świat stawia przed młodym chrześcijaninem zasadnicze pytania: Czy jest możliwe życie według zasad, jakie stawia przed nami wiara? Jak żyć normalnie, bez kompleksów, nie zamykając się „w zakrystii”? Jak być dumnym z tego, że wierzę? Jak uczestniczyć w kształtowaniu przemian społecznych, kulturalnych i naukowych w coraz bardziej zlaicyzowanym świecie?

Próbę sformułowania odpowiedzi na powyższe pytania podjął Ojciec Święty Jan Paweł II w homilii wygłoszonej podczas jubileuszowego, Światowego Dnia Młodzieży w Rzymie, na Tor Vergata. Pytał i jednocześnie odpowiadał: „Czy trudno jest wierzyć w takim świecie? Czy trudno jest wierzyć w roku dwutysięcznym? Tak! Jest trudno. Nie należy tego ukrywać. Jest to trudne, ale z pomocą łaski jest to możliwe”.

Jest to trudne, ale jest możliwe!

Dzisiaj chcemy skupić naszą uwagę nad zagadnieniem bycia kobietą wierzącą we współczesnym świecie.

Kim jest kobieta i do czego jest powołana? Jak powinna żyć współczesna kobieta wyznająca wiarę chrześcijańską? Jaki ma wpływ na kształtowanie życia społecznego? Jak ma pogodzić swoją wiarę z życiem codziennym, w laickim, często wrogo nastawionym do wartości chrześcijańskich świecie?

Zagadnienie spróbujemy zgłębić poprzez pryzmat doświadczeń życia kobiet, które w sposób wybitny włączyły się nie tylko w działalność Kościoła na przestrzeni 2000 lat, ale także na stałe wpisały się w historię Europy i świata.

Prześledzimy życie sześciu wyjątkowych kobiet. Spróbujemy odpowiedzieć sobie na pytanie, jak one - dzisiaj święte, współpatronki Europy, z tytułem Doktora Kościoła – wierzyły i zmagaly się z wyzwaniem epok, w których przyszło im żyć. Co takiego wydarzyło się w ich życiu, że warto o nich mówić i stawiać za przykład współczesnym kobietom. **Co jest ich darem i tajemnicą?**

Bohaterkami naszych dwóch spotkań będą: **Katarzyna ze Sieny, Jadwiga Królowa Polski, Joanna D'Arc, Edyta Stein – Teresa Benedykta od Krzyża, siostra Faustyna Kowalska i Joanna Beretta Molla.**

Aktywizacja:

Katecheta dzieli klasę na zespoły. Uczniowie byli uprzedzeni o pracy w grupach i powinni mieć przygotowane arkusze papieru, pisaki, klej nożyczki. Każdy zespół otrzymuje teczkę z wcześniej przygotowanymi przez katechetę materiałami, które katecheta może pozyskać z załączonych poniżej stron internetowych lub ze swoich prywatnych zbiorów. Każdateczka zawiera informacje o jednej postaci. Posiada także nadany przez katechetę tytuł. Zadaniem zespołów uczniowskich jest wykonanie plakatów z wykorzystaniem otrzymanych materiałów. W treści plakatów powinno znaleźć się uzasadnienie tytułu pracy. Uczniowie powinni z tekstów źródłowych wydobyć cechy osobowości poszczególnych kobiet, tak aby ukazać ich wyjątkowość, odwagę, bohaterstwo i niezłomną wiarę. W czasie pracy w grupach katecheta nadzoruje działania uczniów i jest ich konsultantem. Tak kieruje pracą uczniów, aby stała się ona skuteczną promocją godności i odpowiedzialności kobiet. Uczniowie powinni skończyć zadania plastyczne do końca lekcji.

- **Grupa 1 - św. Katarzyna ze Sieny – Doktor Kościoła – Wspomożycielka Kościołów**

<http://www.brewiarz.pl/czytelnia/swieci/04-29.php3>

<http://www.voxdomini.com.pl/sw/sw4.html>

<http://artyzm.com/obrazy/nieznani-ze.jpg>

<http://mojadroga.urs.pl/immages/d8.gif>

http://republika.pl/blog_rk_274380/5196223/tr/sw_katarzyna_st-catherine_20of_20siena-circa_1746_by_giovanni_battista_tiepolo.jpg

<http://www.vismaya-maitreya.pl/katarz2.gif>

- **Grupa 2 - św. Jadwiga – Królowa Polski**

http://www.opoka.org.pl/biblioteka/T/TS/swieci/s_jadwiga.html

http://www.blogi.szkoizklasa.pl/privefiles/blog-1993/krolowa_jadwiga.jpg

<http://www.21sp.lublin.pl/img/krolowa/papa.jpg>

<http://www.zszbiecz.neostrada.pl/images/jadwiga.jpg>

http://www.pinakoteka.zascianek.pl/Matejko/Images/Sw_Jadwiga.jpg

- **Grupa 3 - św. Joanna D'Arc – Żołnierz Boski**

<http://voxdomini.com.pl/sw/sw17.html>

<http://brewiarz.pl/czytelnia/swieci/05-30c.php3>

http://www.polonica.net/imag/Joanna_dArc_karolVII.jpg

http://www.wiking.edu.pl/upload/historia/images/dArc_smierc.jpg

<http://www.marypages.com/JoanofArcN.jpg>

http://www.pinakoteka.zascianek.pl/Matejko/Images/Dziewica_Orleanska.jpg

- **Grupa 4 - św. Teresa Benedykta od Krzyża – Filozof – Miłośniczka Mądrości**

<http://www.nowezycie.archidiecezja.wroc.pl/numery/062004/02.html>

http://www.opoka.org.pl/biblioteka/T/TS/swieci/s_e_stein.html

<http://voxdomini.com.pl/img/benedykta.jpg>

http://www.kefas-piotr.wiara.pl/images/4584281d6e5a10908-edyta_stein.jpg

<http://ekai.pl/resize/351x234/zdjecia/ekai-3793-0.jpeg>

<http://www.szkoiaedytystein.pl/foto/stein/stein1.jpg>

<http://www.karmel.pl/hagiografia/stein/galeria.php#>

- **Grupa 5 - św. Siostra Faustyna Kowalska – Sekretarka i Apostoła Miłosierdzia**

<http://brewiarz.pl/czytelnia/swieci/10-05a.php3>

http://mtrojnar.rzeszow.opoka.org.pl/siostra_faustyna/intro.html

http://www.faustyna.pl/zdjecia/zalozycielki/18_faustyna.jpg

http://mtrojnar.rzeszow.opoka.org.pl/siostra_faustyna/Jezufam.jpg

http://www.vatican.va/news_services/liturgy/img/faustina-a5.jpg

- **Grupa 6 - św. Joanna Beretta Molla – Lekarka – Matka – Obrończyni Życia**

http://www.rodziny.omi.opoka.org.pl/patroni/02joanna/spis_joanna.htm

<http://www.rodziny.omi.opoka.org.pl/patroni/02joanna/fotografie.htm>

Podsumowanie:

W podsumowaniu pierwszej godziny katecheta powinien pomóc uczniom wybrać odpowiednią, oryginalną formę prezentacji, np.: krótkie opowiadanie, list do słuchaczy, wywiad, mowa obrończa przed trybunałem inkwizycyjnym, odczytanie fragmentu „Dzienniczka”. Można zasugerować wykorzystanie rekwizytów (np. strojów odpowiadających epoce, itp.). Plakat i prezentacja powinny oddać ducha epoki i ukazać uniwersalizm powołania i dzieła świętych kobiet. Prezentacje uczniowie przygotowują w domu.

2 godzina lekcyjna

Wprowadzenie:

Godność kobiety i jej powołanie — odwieczny temat refleksji ludzkiej i chrześcijańskiej — nabrały w ostatnim okresie szczególnej wyrazistości. Świadczy o tym również temat tegorocznego spotkania na Polach Lednickich: „Kobieta – Dar i Tajemnica”. Wkładem w tę refleksję są również nasze katechezy.

W Roku Maryjnym (1988), Ojciec Święty Jan Paweł II, w Liście apostolskim *Mulieris dignitatem*, o godności i powołaniu kobiety napisał: „Nadchodzi godzina, nadeszła już godzina, w której powołanie niewiasty realizuje się w pełni. Godzina, w której niewiasta swoim wpływem promieniuje na społeczeństwo i uzyskuje władzę nigdy dotąd nie posiadaną. Dlatego też w chwili, kiedy ludzkość przeżywa tak głębokie przemiany, niewiasty przepojone duchem ewangelicznym mogą nieść wielką pomoc ludzkości, aby nie upadła”.

Jan Paweł II przypomniał także słowa papieża Pawła VI: „W chrześcijaństwie, bardziej niż w każdej innej religii, kobieta posiadała od początku specjalny status godności, którego liczne i ważne aspekty ukazuje Nowy Testament (...). Jest oczywiste, że kobieta winna uczestniczyć w żywej i aktywnej strukturze chrześcijaństwa w taki sposób, by wydobyć te jej możliwości, które jeszcze nie zostały ukazane”.

Prace wykonane przez was na poprzedniej katechezie, są świadectwem potwierdzającym powyższe słowa.

Aktywizacja:

Każdy zespół przedstawia poznaną postać - ma na to 5 - 6 minut. W klasie tworzy się galeria wybitnych kobiet Kościoła. Uczniowie wraz z nauczycielem oceniają stronę merytoryczną i estetyczną poszczególnych prac oraz sposób ich prezentacji. Szczególną uwagę zwracają na to, czy poszczególnym zespołom udało się odkryć „**dar i tajemnicę**” przedstawianych postaci. Wspólnie ustalają krótką charakterystykę poznanych świętych. Może to być również notatka do zeszytu.

- **Grupa 1 - św. Katarzyna ze Sieny – Doktor Kościoła – Wspomożycielka Kościołów**

Tercjanka Zakonu św. Dominika , pobożna dziewica, wspierana darami Ducha Świętego miała odwagę upominać kapłanów, biskupów i papieży. Prorokini poślubiona wierze.

- **Grupa 2 - św. Jadwiga – Królowa Polski**

Królowa w służbie ubogich, niestrudzona krzewicielka wiary katolickiej, powabna na twarzy, a powabniejsza obyczajem i cnotami, złożyła życie dla Boga i Polski.

- **Grupa 3 - św. Joanna D'Arc – Żołnierz Boski**

Pasterka i córka wieśniaków, stanowcza i odważna dziewica, która nosiła męskie stroje. Szła za głosem Boga, który powierzył jej misję obrony wiary i towarzyszył w wykonaniu. Spłonęła na stosie skazana przez Inkwizycję.

- **Grupa 4 - św. Teresa Benedykta od Krzyża – Filozof – Miłośniczka Mądrości**

Żydowska intelektualistka poszukująca prawdy. Prawdę odnalazła w Bogu chrześcijan. Karmelitanka. Orędowniczka uznania prawdziwej natury i powołania kobiety. Zginęła w Oświęcimiu wierna Bogu.

- **Grupa 5 - św. Siostra Faustyna Kowalska – Sekretarka i Apostoła Miłosierdzia**

Skromna, pobożna zakonnica, która z pokorą i wytrwale wypełniała posłannictwo Chrystusa – szerzenie kultu Miłosierdzia Bożego.

- **Grupa 6 - św. Joanna Beretta Molla – Lekarka – Matka – obrończyni Życia**

Szczęśliwa żona i matka. Współczesna kobieta, starannie wykształcona, rozmodlana. Mając do wyboru życie swego dziecka i swoje – wybrała życie dziecka.

Podsumowanie:

Jeżeli czas pozwoli, katecheta może dokonać ogólnego podsumowania, wykorzystując teks zaczerpnięty z zakończenia Listu apostołskiego *Mulieris dignitatem*:

„Obecne rozważania, które dobiegają do końca, pragną dopomóc do odkrycia w obrębie „daru Bożego” tego, co On, Stwórca i Odkupiciel, powierza każdej kobiecie. W Duchu bowiem Chrystusa może ona odkryć pełne znaczenie swojej kobiecości, stać się w ten sposób bezinteresowym darem dla drugich i odnaleźć samą siebie.

W Roku Maryjnym *Kościół pragnął złożyć dzięki Najświętszej Trójcy* za „tajemnicę kobiety” i za każdą kobietę — za to, co stanowi odwieczną miarę jej godności kobiecej, za „wielkie dzieła Boże”, jakie w niej i przez nią dokonały się w historii ludzkości. W rzeczy samej, czyż nie w niej i przez nią spełniło się największe wydarzenie w historii człowieka na ziemi: Bóg sam stał się człowiekiem?

Kościół dziękuje więc za wszystkie kobiety i za każdą z osobna: za matki, siostry, żony; za kobiety poświęcone Bogu w dziewictwie, za te, które oddają się posłudze tyłu ludziom

czekającym na bezinteresowną miłość drugich; za te, które czuwają nad człowiekiem w rodzinie będącej podstawowym znakiem ludzkiej wspólnoty; za kobiety wykonujące pracę zawodową, za te, na których ciąży nierzadko wielka odpowiedzialność społeczna, za kobiety „dzielne” i za kobiety „słabe” — za wszystkie: tak jak zostały pomyślane przez Boga w całym pięknie i bogactwie ich kobiecości; tak jak zostały objęte przez Jego odwieczną miłość; tak jak — razem z mężczyzną — są pielgrzymami na tej ziemi, która jest doczesną „ojczyzną” ludzi, a niejednokrotnie staje się „łez padołem”; tak jak razem z mężczyzną podejmują *wspólną odpowiedzialność za losy ludzkości*, według wymagań dnia powszedniego i tych ostatecznych przeznaczeń, które ludzka rodzina znajduje w Bogu samym, w łonie niewypowiedzianej Trójcy.

Kościół składa dzięki *za wszystkie przejawy kobiecego „geniuszu”* w ciągu dziejów, wśród wszystkich ludów i narodów; składa dzięki za wszystkie charyzmaty, jakie Duch Święty udziela niewiastom w historii Ludu Bożego, za wszystkie zwycięstwa, jakie zawdzięcza ich wierze, nadziei i miłości: składa dzięki *za wszystkie owoce kobiecej świętości*.

Kościół prosi równocześnie, by te nieocenione przejawy Ducha (por. *1 Kor 12,4 nn.*), które z wielką hojnością zostały udzielone „córkom” wiecznego Jeruzalem, były należycie uznane i dowartościowane dla dobra Kościoła i ludzkości, zwłaszcza w naszych czasach. Rozważając biblijną tajemnicę „niewiasty”, Kościół modli się, by wszystkie kobiety odnalazły w tej tajemnicy siebie i swoje „najwyższe powołanie”.

Katechezy według powyższego scenariusza można zrealizować jako wprowadzenie w tematykę tegorocznego spotkania na Polach Lednickich, a także jako rozszerzenie tematu „Chrześcijańskie korzenie Europy” w klasach pierwszych LO.

Jolanta Owsiana – katechetka w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Krzywiniu